

Схема на оценяването на теста, 12 клас, хуманитарен профил, 2021

№ П/п	Тестови задачи	Предполагаеми отговори	Схема на оценяването
1.	Отговорете с ДА или НЕ според текста.	А) НЕ; Б) ДА; В) ДА; Г) НЕ; Д) ДА.	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки един верен отговор.
2.	Тълкувайте значението на подчертаните изрази в текста с едно изречение или синонимен израз.	Вързопи от гастрономически наслаждения - Завити в кърпи вкусни домашни ястия. Да се отрака и да стане тежък търговец - Да придобие опит, да стане самостоятелен и да стане богат и успешен търговец. Стараеха се да го направят елин - Стараеха се да се откаже от родното си българско и да приеме гръцкия език и култура. <i>(варианти)</i>	L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко правилно тълкуване на израза. L/0/1/2/3 по 1 точка за добре построено изречение или израз (при условие, че изразите са правилно тълкувани).
3.	Заградете буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът?	В. повествование	L/0/1 1 точка за правилно заграден отговор.
4.	Открийте в текста и запишете три метафори.	Да избият от главата му; да прекроите от балканския момък светски фанариотин; заряза гимназиона. <i>(варианти)</i>	L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки верен отговор.
5.	Озаглавете текста, като назовете темата му, и запишете заглавието.	Избор на жизнения път; учене далеч от дома. <i>/варианти/</i>	L/0/1/2 2 точки , ако заглавието отразява темата на текста.

			1 точка , ако текстът е озаглавен по предмета.
6.	Открийте в текста и запишете по един синоним към всяка дадена дума.	Черен - вран Зъл - свиреп Напада - връхлети По-скоро – по-бързо Петна - дамги	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки вярно посочен синоним.
7.	Назовете три елемента, характерни за народния български живот, споменати в текста.	Изпроводак, народни ястия (боза, тутманик, млинове), целуване на ръка на възрастните	L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки вярно посочен елемент.
8.	Съставете и запишете 3 изречения, като употребите думата „ВИСОК” в различни значения/можете да промените формата на думата – род и число/.	В изреченията да е употребена думата „ ВИСОК ” в различните ѝ значения: 1. Който е по-голям на дължина от нормалната в направление отдолу нагоре. <i>Висок човек. Високо дърво. Висока сграда. Висока планина.</i> 2. Който превишава средното равнище, средната норма; значителен. <i>Висок смях. Високи цени. Високо кръвно налягане. Високо напрежение.</i> 3. Прен. Изтъкнат по значение, много важен. <i>Висок гост. Висока награда. Висок пост. Висока държавна длъжност.</i> 4. Прен. Отличен, превъзходен. <i>Висока художествена стойност. Висок успех. Високо качество. Високо мнение за себе си.</i> 5. Прен. Възвишен, благороден. <i>Висока принципност. Висок морал.</i>	L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко едно значение. L/0/1 1 точка за добре построени изречения (при условие, че са дадени 3 значения на думата). L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко едно изречение без правописни и пунктуационни грешки.

9.	<p>Характеризирайте Любен с 3 – 4 изречения, като посочите и аргументирате три негови черти, проявени в текста.</p>	<p>Уважителен към възрастните; ученолюбив; самостоятелен; независим; родолюбец; умен и др.</p>	<p>L/0/2/3/4 4 точки за пълна и точна характеристика, назовават се и се аргументират не по-малко от 3 черти; 3 точки, ако се назовават не по-малко от 3 черти, но не се аргументират; 2 точки, ако не е анализ, а само преразказ по текста, то ест не се формулират характерните черти.</p> <p>L/0/1 1 точка за добре изграден текст.</p> <p>L/0/1 1 точка за добре свързан текст.</p> <p>L/0/1 1 точка, ако правописните и пунктуационните грешки не са повече от 3.</p>
10.	<p>Определете и запишете вида и граматическата форма на местоимението „МУ“.</p>	<p>1) Подире му язدهа – лично местоимение; 3 лице, ед. ч., м.р., д.п., кратка форма; 2) дядо му Любен – притежателно местоимение; 3 лице, ед. ч., м.р., кратка форма;</p>	<p>L/0/1/2 по 1 точка за вярно посочен вид на местоимението.</p> <p>L/0/1/2 по 1 точка за всяка вярно определена граматическа форма на местоимението.</p>
11.	<p>Запишете следните съществителни: дядо, кон, език</p>	<p>А. Много дядовци/деди, коне, езици Б. Двама дядовци, два коня, два езика.</p>	<p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко вярно съгласуване.</p> <p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко вярно съгласуване.</p>
12.	<p>Запишете текста като го трансформирате в преизказно наклонение.</p>	<p>Неведнъж сърцето го боляло за студения извор на поляната, където цъфтели първите кокичета, за високата трева, където били кошарите на дядо Любен – всичко, което той бил напуснал.</p>	<p>L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всяка вярно трансформирана глаголна форма.</p>

13.	<p>Препишете изречението, като поправите правописните и пунктуационните грешки.</p>	<p>Щом даскал Найден влезе (в) новото училище (,) учениците хвърлиха в огъня дъските, на които пишеха, изоставиха гръцките учебници и подгониха гъските за пачи пера, научиха (се) сами да си варят мастило () и залегнаха над руския() език и френските букви.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяка вярно поправена правописна и пунктуационна грешка.</p>
14.	<p>Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите.</p> <p>През зимата един негов съученик, чийто баща беше ходил по търговия из Влашко, му донесе в една торбичка грижливо скътани книги на руски език и от първите прочетени страници Любен разбра, че руският език е толкова близък до българския, и го обикна с цялото си младо сърце.</p>	<p>Това изречение е <i>сложно смесено</i> и се състои от <i>пет</i> прости изречения.</p>	<p>L/0/1 1 точка за вярно избрано твърдение.</p> <p>L/0/1 1 точка за вярно избрано твърдение.</p>
15.	<p>Запишете в съответните редове по един пример на глаголните времена, които се срещат в текста.</p>	<p>Сегашно - <i>казват, боли</i> Бъдеще - <i>ще избелите</i> Минало свършено - <i>излезе, заряза, скочи</i> Минало несвършено – <i>имаше, подсмърчаше, смяташе</i> Минало предварително – <i>беше напуснал</i> (варианти)</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки верен пример на глаголното време.</p>
16.	<p>Назовете имена на двама български автори и произведенията им, в които присъства образа на българското семейство.</p>	<p>Л.Каравелов «Българи от старо време»; Ив. Вазов «Под игото»; Пенчо Славейков «Ралица»; Елин Пелин «Гераците»; Димитър Талев «Железният светилник»; Димитър Димов «Тютюн» и др.</p>	<p>L/0/1/2 по 1 точка за всеки вярно посочен автор.</p> <p>L/0/1/2 по 1 точка за всяко вярно посочено произведение.</p>

17.	Свържете със стрелки творбата и нейния жанр.	„Прощално“ - стихотворение „Албена“ - разказ „Ралица“ - поема „Тютюн“ - роман	L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всяко вярно съответствие.
18.	Подчертайте имената на авторите, които се отнасят към българската възрожденска литература.	Петко Рачов Славейков, Любен Каравелов, Добри Чинтулов.	L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки вярно вярно подчертан автор.
19.	Свържете със стрелки творбата и името на нейния автор.	«Българи от старо време» - Любен Каравелов; «Гераците» - Елин Пелин; «Моята молитва» - Христо Ботев; «Потомка» - Елисавета Багряна.	L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всеки вярно посочен автор.
20.	Съставете текст разсъждение (5 - 7 изречения), в който да изразите аргументирано мнението си /3 аргумента/ относно твърдението «Хубаво е човекът да има в душата си връзка с родното»		L/0/1/2 2 точки , ако личната оценка структурира целия текст (формулира се като теза или пък като логичен извод). 1 точка , ако е проявена своя оценка или отношение, но е само като декларация. L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки един аргумент. L/0/1 1 точка за умението да аргументира. L/0/1 1 точка за добре свързан текст. L/0/1 1 точка за логично изграден текст разсъждение. L/0/1 1 точка , ако правописните грешки не са повече от 3. L/0/1 1 точка , ако пунктуационните грешки не са повече от 2.